

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11 класів із зарубіжної літератури.

Викладання зарубіжної літератури здійснюється українською мовою. Оцінювання здійснюється таким чином, щоб за роботу учень зміг одержати від 1 балу до 12 балів.

Оцінюється:

1. Сформованість основних умінь і навичок роботи з художнім текстом, уявлень про літературний процес та його складники;
2. Уміння розрізняти жанри, елементи змісту і форми;
3. Уміння і навички сприймати, аналізувати, інтерпретувати твір у культурному контексті, у зв'язку з іншими видами мистецтва.

Види робіт із розвитку мовлення:

- ✓ складання оповідання (казки) за прислів'ям.
- ✓ добір прислів'їв, крилатих виразів, фразеологічних зворотів, що виражають головну ідею твору;
- ✓ введення власних описів в інтер'єр, портрет, пейзаж у вже існуючому творі;
- ✓ усний переказ оповідання, епізоду твору;
- ✓ твір-характеристика персонажа;
- ✓ написання вітального слова на честь літературного героя, автора тощо;
- ✓ твір-опис за картиною;
- ✓ складання тез літературно-критичної статті(параграфу підручника);
- ✓ підготовка проекту (з можливим використанням мультимедійних технологій);
- ✓ складання анкети головного героя, цитатних характеристик, конспекту, рецензії, анотації;
- ✓ написання реферату;
- ✓ ідейно-художній аналіз поетичного чи прозового твору;
- ✓ написання листа автору улюбленої книжки;
- ✓ інсценізація твору(конкурс на кращу інсценізацію уривка твору) тощо.

Види контрольних робіт:

- ✓ тест;
- ✓ відповіді на запитання;
- ✓ контрольний літературний диктант;
- ✓ анкета головного героя;
- ✓ комбінована контрольна робота тощо;
- ✓ письмові контрольні твори.

За наявності у творі більше п'яти поправок оцінка знижується на бал. Оцінка за контрольний твір є середнім арифметичним за зміст і грамотність.

Виразне читання напам'ять:

1. Відтворення емоційної насиченості твору («внутрішнє бачення»), робота творчої уяви читця – особливо поетичного твору).

2. Розуміння ідейно-художнього змісту, а не лише фактичного змісту тексту.

3. Вміння висловити своє особисте ставлення, передати зміст і настрої слухачам.

Оцінку за читання напам'ять виставляють у колонку без дати з надписом «Напам'ять».

Ведення зошитів:

Кількість робочих зошитів – по одному в кожному класі (в них учні виконують класні та домашні роботи). Для контрольних робіт використовують один окремий зошит.

Під час оцінювання зошита з зарубіжної літератури враховують:

- ✓ наявність різних видів робіт;
- ✓ грамотність (якість виконання робіт);
- ✓ охайність;
- ✓ уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог до оформлення орфографічного режиму).

У разі відсутності учня на уроці протягом місяця рекомендовано в колонці за ведення зошита зазначати н/о (немає оцінки). Оцінку за ведення зошита

виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти із зарубіжної літератури.

У процесі навчання зарубіжної літератури застосовують такі процедури оцінювання: **поточне, формувальне, тематичне, семестрове, річне.**

На уроках літератури домінантною формою контролю за досягнутими результатами є діалог, який відбувається на всіх етапах навчальної діяльності і спонукає учнів розмірковувати, робити узагальнення і висновки, аргументовано висловлювати власні думки. Під час такого оцінювання обов'язковим має стати контроль за прочитанням кожним учнем програмових творів, визначення рівня засвоєння їхнього змісту та вироблення вмінь і навичок їхнього аналізу й інтерпретації, перевірка виконання усних і письмових робіт, виразне читання художніх текстів.

Поточне оцінювання розглядаємо як обов'язковий компонент процесу оволодіння учнями навчальним матеріалом уроку.

Формувальне оцінювання відбувається під час навчання, сприяє кращим результатам учнів і ґрунтується на поставлених цілях (тобто оцінювання для навчання). Це інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Це постійне оцінювання, яке починається з попереднього оцінювання знань і вмінь учнів на початку теми та впродовж її вивчення. Формувальне оцінювання включає: самооцінювання, оцінювання учнями, оцінювання співробітництва та оцінювання результатів проєктної діяльності. Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання:

- ✓ формулювання об'єктивних та зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- ✓ створення об'єктивного зворотнього зв'язку;
- ✓ забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання;
- ✓ ознайомлення учнів з критеріями оцінювання;

- ✓ забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія);
- ✓ корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Тематичне оцінювання визначає рівень навчальних досягнень з певної літературної теми (частини теми, сукупності тем). Тематичний бал виставляють за результатами поточного оцінювання, враховуючи всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми.

Тематичний бал не підлягає коригуванню (повторне тематичне оцінювання не проводиться і оцінка за повторне тематичне оцінювання не виставляється). Якщо учень(учениця) був (ла) відсутній(ня) на уроках протягом вивчення теми, не виконував (ла) вимоги навчальної програми у колонку з надписом «Тематична» виставляється **н/а** (неатестований(а)).

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок і має бути наближеним до середнього арифметичного від суми балів тематичного оцінювання літературних знань. Якщо учень з поважної причини був відсутній на шкільних заняттях більше половини навчального часу в семестрі і має лише одну тематичну оцінку або не має тематичних оцінок взагалі, такий учень не може бути атестованим за семестр.

Річний бал виставляють на основі семестрових балів.

Такі ж критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з зарубіжної літератури діють для учнів, що здобувають освіту в індивідуальній формі (екстернатна, сімейна (домашня)).

Рівні навчальних досягнень	Бали	Оцінювання навчальних досягнень учнів
----------------------------	------	---------------------------------------

учнів		
Початковий	1	Учні відтворюють матеріал на елементарному рівні, називаючи окремий літературний факт або явище.
	2	Учні розуміють навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворюють якийсь фрагмент окремим реченням.
	3	Учні сприймають навчальний матеріал, дають відповідь у формі зв'язного висловлювання (з допомогою вчителя).
Середній	4	Учні володіють літературним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворюють незначну його частину, дають визначення літературного явища без посилання на текст.
	5	Учні володіють матеріалом та окремими навичками аналізу літературного твору, з допомогою вчителя відтворюють матеріал і наводять приклади з тексту.
	6	Учні володіють матеріалом, відтворюють значну його частину, з допомогою вчителя знаходять потрібні приклади у тексті літературного твору.
Достатній	7	Учні володіють матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим учителем зразком, наводять окремі власні приклади на підтвердження певних суджень.
	8	Учні володіють матеріалом, навичками текстуального аналізу на рівні цілісно-комплексного уявлення про певне літературне явище, під керівництвом учителя виправляють допущені помилки й добирають аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку.
	9	Учні володіють матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу художнього твору, систематизують та узагальнюють набуті знання, самостійно виправляють допущені помилки, добирають переконливі аргументи на підтвердження власного судження.
Високий	10	Учні володіють матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу літературного твору, виявляють початкові творчі здібності, самостійно оцінюють окремі нові літературні явища, знаходять і виправляють допущені помилки, працюють з різними джерелами інформації, систематизують та творчо використовують дібраний матеріал.
	11	Учні на високому рівні володіють матеріалом, вміннями і навичками аналізу художнього твору, висловлюють свої думки, самостійно оцінюють різноманітні явища культурного життя, виявляючи власну позицію щодо них.
	12	Учні вільно володіють матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляють особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до використання набутих знань та вмінь у нестандартних ситуаціях, схильність до літературної творчості.

Вимоги до оцінювання контрольних творів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припусти ма кількість лексичних, граматичних і стилістичних
Початковий	1	Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15-16 і більше	9-10
	2	Побудоване учнем (ученицею) висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення	13-14	
	3	Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11-12	
Середній	4	Висловлювання учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим; чіткіше мають розрізняватися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика	9-10	7-8
	5	За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразнена основна думка, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим	7-8	
	6	За обсягом висловлювання учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5-6	

Достатній	7	Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	5-6
	8	Учень (учениця) самостійно буде достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	
	9	Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати	1+1 (негруба)	
Високий	10	Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту	1	3
	11	Учень (учениця) самостійно буде послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1 (негруба)	2

	12	Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю	–	1
--	----	---	---	---

Обсяг письмового твору

Клас	К-сть сторінок	Клас	К-сть сторінок	Клас	К-сть стр.
5-й	0,5—1,6	8-й	2,0—2,5	10-й	3,0—3,5
6-й	1,0—1,5	9-й	2,5—3,0	11-й	3,0—3,5
7-й,	1,5-2,0				

ВИМОГИ ДО ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ

1. Відтворення емоційної насиченості твору (внутрішнє «бачення», робота творчої уяви читця – особливо поетичного тексту).
2. Розуміння ідейно-художнього смислу, а не лише фактичного змісту тексту.
3. Вміння висловити своє особисте ставлення, передати зміст і настрої слухачам.

Критерії оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання	
Початковий	1	Учень монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту.
	2	Учень невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору.
	3	Учень читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок.
Середній	1	При читанні напам'ять твору учень допускає значну кількість помилок різного характеру.
	2	Учень читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення.
	3	Учень читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами.
Достатній	1	При читанні напам'ять твору учень правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно.
	2	Вивчений напам'ять твір учень читає з окремими декламаційними огріхами.
	3	Учень виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності.
Високий	1	Учень виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять.
	2	Вивчений напам'ять твір учень декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного.
	3	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Учень виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє «надзавдання» (мету) читання твору.